

קום חוות חדשות

וחבל-עזה, ולהתיר לשידור רק ראינות אשר לדעתו אינם פוגעים בעקרונות אלה.

כינוי ראשי אש"ף בתואר אישים: יש תלונות שמכנים את ראשי אש"ף "אישים". בעברית המודרנית למושג אישים יש קונטסציות של כבוד וחשיבות.

● דגל אש"ף — דגל פלסטין: הוחזק לט, על דעת המנכ"ל ומנהלי המדיה, כי אין לכנות את הדגל של אש"ף "דגל פלסטין", אלא "דגל אש"ף". כאשר מצ"טטים מקור שבו נאמר "דגל פלסטין", אפשר לומר זאת בנוסח שבמקור.

● ממליצים לעורכי-החדשות שלא השתמשו במונח "משתפי-פעולה" לגבי בני אגשים שסייעו לישראל במילחמה תיה ובמאבקה בטורו.

עד כאן דברים מתוך מיסמך נקדי.

## מישנה כביכול

● שיבתו של הוועד-המנהל מן היום הרביעי שעבר וסקרה בהרחבה בערי תונות היומית. חברי-הוועד יצאו בתה-קפה חריפה על עיתונאי-החדשות, וטענו שהם משמשים כלי-תעמולה של אש"ף. הגדיל לעשות שלמה קור, המייסד ליו"ד הרשות, שאמר: "אם השדרנים אינם רוצים להיראות שכירי-תעמולה, יש לאמרו: המדינה-הפלסטינית-כבד כול", כדי שלא יחשבו שאנחנו הולכים שבי אחרי המונחים של ערפאת".

קור גם ביקש לשנות את המונח "משתפי-פעולה" ולהחליפו ב"ערבים שקיימו מגעים עם ישראלים", להחליף את המינוח "ההנהגה הלאומית" ב"נהגה גת הפורעים" ואת "המועצה הלאומית הפלסטינית" ב"מועצת אייג'ונג'י-הטרור", וכן הלאה וכן הלאה.

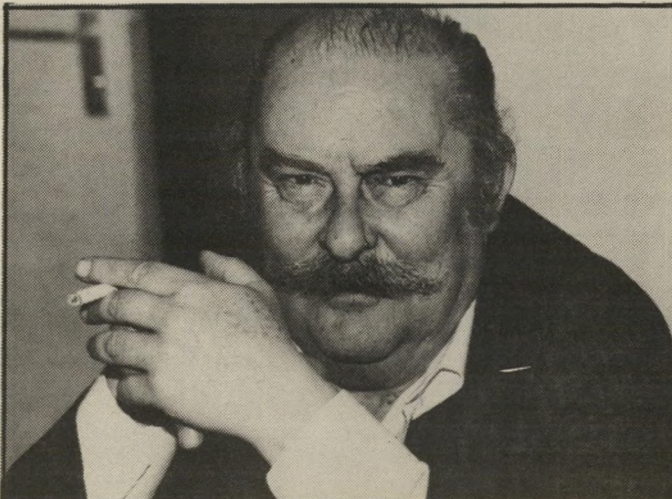
אין זו הפעם הראשונה שהחברי הוועד-המנהל מערים הערות ותוקפים את עיתונאי-החדשות. בעבר זכו לפירסום רב הערותיו הרבות של אהרון פאפו, לשעבר חבר הוועד-המנהל. פאפו הציע לאיחוד שינויים טרמינולוגיים בשי-דורים, אך הצעותיו אלה לא התקבלו. מוסד-השידור היה בעבר רק הרדיו הממלכתי — קול-ישראל. קול-ישראל היה כפוף ישירות למישרד ראש-הממשלה והיה נתון, כאופן כמעט טבעי, לשליטתו. בזמנים אחרים, בעת שילטון מפא"י, היו ישראל גלילי ויגאל אלון מוזמנים (כשרים הממונים על הרשות) את מנהלי רשות-השידור לדיונים. לפי ני שהתחילה הטלוויזיה הישראלית לפי עול, הוקמה רשות-השידור על-ידי הר-גם הבריטי של הברי-בי. זוהי רשות ממלכתית-ציבורית, שאינה כפופה לממשלה. שרי-החינוך נקבע בשר המי מונה, מבחינה טכנית, אך ללא סמכר יות התערבות בתוכן השידורים.

חוק רשות-השידור מקנה למנכ"ל זכויות של עורך ראשי. החוק גם מקנה לוועד-המנהל את הסמכות לדון ולהחליט בכל ענייני הרשות, כשהפירוש לסעיף זה יכול להיות רחב מאוד. במהלך כל שנות קיומה של רשות-השידור היו לחצים של פוליטיקאים על מנכ"ל-החדשות ועל היושבי-ראש שלה ששנייהם ממונים על-ידי הממשלה, מינוי שנקבע, בדרך-כלל, על-ידי מפתח



מנהל-רדיו נרב מיכאל-ביטורין

יין רוב למערך, לאשר את שידור הסרט והוא שודר. גם התוכנית הסאטירית ניקי ראש, שהיתה משודרת בסוף שנות ה-70, ער ררה לא-אחת את חמתם של הפוליטי-קאים מימין ומשמאל. התוכנית ניקי ראש פסקה לבסוף להופיע. יש הטוענים עד היום שהופסקה בגלל הלחצים הפוליטיים. יש אומרים שהיתה שם פשוט עייפות-החומר. התוכנית יצאה כאופר וישמי לחופשה, שממנה לא שבה עד היום.



מחבר-מיסמך רזגל, לא ישמשו בימה להסתה

פוליטי. מיקרים ספציפיים רבים זכר רים לוותיקים מבין עובדי הרשות.

## דין איים

● זמנו מילפן משה ריין אל יצחק ליבני, או מנכ"ל-החדשות, וביקש ממנו במפגיע לפטר את אחד הכתבים, משום שלטענת ריין לא התבטא הכתב נכון בעת סיקור ביקור אנוור אל-סאד דאת בארץ. ליבני סירב לפטר את הכתב, ריין איים שידאג לפיטוריו של ליבני, אך דבר לא נעשה.

בזמן מילחמת יום-הכיפורים היה נר הג ברשות שרוב-צה"ל עובר על הכתבות מן השטח ומעיר את הערותיו, כך שכל כתבה היתה עוברת. דיבורו של דובר צה"ל.

אחרי סיום המילחמה עמד דובר צה"ל על כך שהנהג יימשך. ליבני סירב, וחל קרע בין רשות-השידור לצה"ל. הרדיו והטלוויזיה לא סיקרו אירועים של הצבא, מכיוון שצה"ל היתה סיקור כזה בריבור. לבסוף נכנע הצבא.

ב-1978 פרצה פרשת חירבת-חיזוה. מחלקת-הדראמה של הטלוויזיה הכינה סרט על-ידי סיפרו של יזהר (ס. יזהר) סמילנסקי בבימויו של רם לוי.

התסריט וההפקה קיבלו את אישורו של ליבני. זה היה מייד אחרי המהפך הפוליטי בבחירות 1977. שבו עלה הליכוד לשילטון. זבולון המר, שהיה אז שרי-החינוך והשר הממונה על הרשות, הופיע לפני מליאת-החדשות ותבע שלא לשרד את הסרט. בינתיים שודר הסרט בטלוויזיה הישראלית, ובארץ עורר הוויכוח סערה ציבורית. אחרי דיונים מרוב שכים החליטה המליאה, שבה היה ער

טומי לפיד, שהיה מנכ"ל רשות-השידור מ-1978, אחרי יצחק ליבני ואחד רי המהפך, אומר: "לחץ פוליטי הוא לא דבר אנטי-דמוקרטי, אלא מוכיח את הדמוקרטיה. במדינות טוטליטאריות אין לחץ פוליטי, כי אין צורך בלחץ כזה".

ב-1982 החליט הוועד-המנהל של רשות-השידור שעל הכתבים ייאסרו לראיין את ראשי הוועד-הלהכוננה לאומית, גוף שנחשב כהנהגת הפלסטינים בשטחים הכבושים.

בעיקבות החלטה זו הוגשה עתירה לבג"ץ, ובית-הדין-העליון ביטל את ההחלטה. מאז נתונים ראינות מסוג זה לשיקול-דעתו של העורך הראשי, כלומר המנכ"ל, וכל כתב צריך לקבל את אישור אחד המנהלים לראייונות כאלה.

החלטה נוספת של הרשות, שבוטלה בבג"ץ, היתה ההחלטה שלא לראיין או



מנכ"ל-לשעבר ליבני סירוב לדין

לסקר את תנועת "כך" ואת הח"כ לש עבר מאיר כהנא. כהנא עתר לבג"ץ וזכה.

אלה שני התקדימים, המשמשים כסיס לעתירה שיגיש השבוע האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל נגד הנהלת רשות-השידור.

## קווים ורודים

● הנהגות, שהוציא מרוב-החדשות, ובראשו אורי פורת, גררו אחריו אירוע נוסף ברשות-השידור. דויד גרוסמן, הסופר ואיש קול-ישרא, ראל הודיע כי לאור ההנחיות החדשות אינו יכול עוד להמשיך בעבודתו במחלקת-החדשות של קול-ישראל. גרוסמן, מן שביקש עוד קודם לכן חופשה ללא-תשלום בת שנה מעבודתו בקול-ישראל כדי לכתוב ספר נוסף, ביקש להקדים בשבועיים את יציאתו לחופשה.

למחרת, ביום החמישי, כתב גרוסמן מיכתב ארוך לאורי פורת, ובו הסביר

## משנה קור

הנהגה הפורעים, מדינה פלסטינית כביכול.

את פרישתו ממחלקת-החדשות של קול-ישראל.

במיכתבו, שהעתקים ממנו נשלחו גם ליו"ד הרשות, אהרון הראל, ואחרים נתלו על לוחות-המודעות ברדיו, כתב גרוסמן, בין השאר: "החלטתי לפרוש מעבודתי במחלקת-החדשות בקול-ישרא, לאור ההנחיות האחרונות שהוציאה הנהלת הרשות ובעיקבותיה אורי פורת. ההנחיות האחרונות של הנהלת רשות-השידור פוגעות, לדעתי, בניש-מת-אפו של מיקצוע העיתונות ומעיד דות על כהלה, מכוכה ואוולתי-יר של ראשי-המערך. כשם שחילי צה"ל נאלצים לייטש בימים אלה ויקוקין ועי-פיפונים, כך מנסים ראשי רשות-השידור לייטש מילים והתבטאויות, מתוך תיקוה שאם יעותרו את המילים, גם המציאות תואיל להתגמש על-ידי חר-דותיהם. אני אינני מוכן לתת עוד יד לכיבוש המציאות הזאת במכבסת המיר לים הסטריליות, הנכפות עלי."

אינני נאבק כאן על זכותו של הציבור לדעת מה חושבים אייבנינו במועצה הפלסטינית, אלא על חובת-הציבור לדעת את אשר חוינו לו לדעת למען ביטחוננו שלו... הצעד שלי הוא, כמובן, אישי, אולם תהיה זו התחמקות של גרוסמן ברשות.

הוא סיפר עוד כי לאורך תקופה ארוכה הלך לקראת גרוסמן בעניינים שונים. לרביו, הגיש גרוסמן בזמנו בקשה לכתוב את הזמן הצהוב. לפי הזמנת השבועון כוחרת-דאשית. הזמן הצהוב הוא במקור כתבה בשבועון, שתיארה את המצב בשטחים הכבושים במחנות החיים היומיומיים של התר-שבים שם, ושנכתבה לקראת מלאת 20 שנה לכיבוש. פורת התנגד לכך ש גרוסמן בכתבתו יהפוך לחלק ממערכת המתנגדת לכיבוש, אך היה מוכן שיי-כתב צילום-מצב, בתנאי שבאותו הגי-ליון של השבועון לא יופיעו מאמרים פובליציסטיים נגד הכיבוש, שיתנו לכ-תבתו של גרוסמן פירוש פוליטי. ואכן, אותו הגיליון הוקדש כולו לזמן הצהוב, ולא נכללו בו מאמרים נוספים.



מנכ"ל-לשעבר לפיד, לחץ פוליטי הוא דמוקרטי

מאחריות מצד המערכת כולה לפטור אותו ככזה בלבד... לא נעשינו עיתונאים כדי לרצות מישהו, ולא כדי לשמור על שלוות-נפשי שו של הציבור... אני מודע להשלכותיו של הצעד הזה שלי, ואני עושה אותו בלב כבד. אני מעדיף לשלם את המחיר על מעי-שה כזה, מאשר על שיתוף-פעולה מנר-מס עם המעוניינים בכך. מצב של כר-בוש הוא מצב מעוות מאין כמוהו, ונגי-עיו פושטים בכל תחומי-החיים בארץ, ציבוריים ופרטיים... כעיתונאים עלינו לבחון היטב, ור

לראות עד כמה העמיק הנגע אל תוך המערכת שלנו, ומהו הקו האדום שעיי-מו לא נשלים. נדמה לי שלאחרונה אנו מסתפקים יותר מדי בקווים ורודים... רצונו של גרוסמן להישאר עובר קול-ישראל ולהתפטר רק ממחלקת-החדשות של הרדיו לא הועיל, ועוד ביום החמישי נשלח אליו מיכר, שבו מודיע לו אמנון נרב, מנהל הרדיו, כי קיבל את התפטרותו וכי אינו יכול להישאר עוד עובד-קול-ישראל.

מיכר זה הביא את הנושא לרדיו כנהגת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, שהחליטה להגיש תביעה בשם גרוסמן לבית-הדין לעבודה, בטענה שפיטוריו אינם חוקיים.

## הזמן הצהוב

● זרת הגיב בישיבת פורום-החדשות על דבריו של גרוסמן ואמר: "ביום שישי בבוקר קראתי מעל דפי העיתונים את מיכתבו של גרוסמן שגור-עד אלי, וממנו אני למד על התפטר-תו".

פורת אמר כי כל עיתונאי פועל כמערכת מסודרת והירארכית, ורריש-תו של גרוסמן היא ררישה לאנרכית. פורת הודיע כי הוא מפסיק את עבודתו של גרוסמן ברשות.

הוא סיפר עוד כי לאורך תקופה ארוכה הלך לקראת גרוסמן בעניינים שונים. לרביו, הגיש גרוסמן בזמנו בקשה לכתוב את הזמן הצהוב. לפי הזמנת השבועון כוחרת-דאשית. הזמן הצהוב הוא במקור כתבה בשבועון, שתיארה את המצב בשטחים הכבושים במחנות החיים היומיומיים של התר-שבים שם, ושנכתבה לקראת מלאת 20 שנה לכיבוש. פורת התנגד לכך ש גרוסמן בכתבתו יהפוך לחלק ממערכת המתנגדת לכיבוש, אך היה מוכן שיי-כתב צילום-מצב, בתנאי שבאותו הגי-ליון של השבועון לא יופיעו מאמרים פובליציסטיים נגד הכיבוש, שיתנו לכ-תבתו של גרוסמן פירוש פוליטי. ואכן, אותו הגיליון הוקדש כולו לזמן הצהוב, ולא נכללו בו מאמרים נוספים.

גרוסמן, אמר פורת, הוציא אחר-כך את הזמן הצהוב כספר, ללא אישורו של המנכ"ל. הספר תורגם לאנגלית, ובעיקבות התירגום נסע גרוסמן למי-יון לאחת מרשות-הטלוויזיה האמרי-קאיות — כך סיפר פורת — קרא גרוסמן ליהודי ארצות-הברית שלא לתמוך בישראל. כששב לארץ, נגוף. פורת אף הזכיר בישיבה כי בעבר איש לגרוסמן להופיע בתוכנית סוף-צ'טום בטלוויזיה, שהתייחסה לסיפור, למרות שיש הנחיה שלפיה הרשות לא תשמש בימה לקידום ענייניהם של עובדי-החדשות. פורת: "מכיוון שגרוסמן הודיע ש אינו יכול להשלים ולעבוד כמערכת שכוז, התפטרותו התקבלה".